

Tele2 Sverige AB
Box 62
164 94 Kista
Telephone +46 8 562 640 00
Fax: +46 8 562 642 00
www.tele2.se

11-05-2016, FINAL

Post- och telestyrelsen
Att: Rebecka Frisk di Meo
Box 5398
102 49 Stockholm

Insänt via e-post till följande adress:
samtrafik@pts.se

Yttrande över förslag på *LRIC-modell* för beräkning av kostnader för samtalsterminering i mobilnät i Sverige – 2.0 och på *Modellspecifikation* för terminering i mobilnät i Sverige – modellversion 2.0.

Tele2 Sverige AB ("Tele2") har granskat det förslag på LRIC-modell för beräkning av kostnader för samtalsterminering i mobilnät i Sverige – 2.0 ("Modellen") och på Modellspecifikation för terminering i mobilnät i Sverige – modellversion 2.0 ("Modellspecifikationen"), med diarienummer 15-4802, som remitterades av Post- och telestyrelsen ("PTS") den 13 april 2016. Tele2 får härmed inkomma med följande yttrande.

1. Sammanfattning av Tele2:s synpunkter och förslag

1.1. PTS:s arbetsordning för framtagandet av Modellen respektive Modellspecifikationen

- Tele2 avstyrker PTS:s arbetsordning för framtagandet av såväl Modellen som Modellspecifikationen, och konstaterar dels att arbetsordningen inte överensstämmer med praxis, dels att de termineringspriser som Modellen beräknar inte kommer att överensstämma med PTS:s SMP-beslut avseende marknaden för mobil samtalsterminering.

1.2. PTS:s antaganden i Modellen om fördelning av taltrafik mellan 2G och 3G

- Tele2 avstyrker PTS:s förslag på historiska nyckeltal såväl som prognos för fördelningen av taltrafik mellan 2G och 3G, och konstaterar dels att det med grund i tillgängligt PTS-material inte går att verifiera att de totala 2G- och 3G-trafikvolymerna som PTS:s fördelningsnyckel ger upphov till i Modellen korrekt återspeglar verkliga förhållanden, dels – för det fall de i Modellen ingående trafikvolymerna inte korrekt återspeglar verkliga förhållanden – att Modellen inte är förenlig med vare sig den nu gällande modellspecifikationen eller den av PTS föreslagna nya Modellspecifikationen.
- Tele2 föreslår dels att PTS säkerställer – och tydligt redovisar – att de i Modellen ingående trafikvolymerna, som beräknas med hjälp av den föreslagna taltrafikfördelningen mellan 2G och 3G, korrekt återspeglar verkliga förhållanden, dels att PTS – för det fall det råder tveksamhet kring att de i Modellen ingående trafikvolymerna korrekt återspeglar verkliga förhållanden – reviderar taltrafikfördelningen mellan 2G och 3G så att Modellen i denna del möter Modellspecifikationens krav.

1.3. PTS:s antaganden i Modellen om grossistspecifika termineringskostnader

- Tele2 avstyrker PTS:s förslag på grossistspecifika termineringskostnader i Modellens *pure* LRIC-beräkning, och konstaterar att Modellen i denna del dels avviker från principerna för *pure* LRIC-beräkningar, dels avviker från de besked som PTS tidigare har lämnat om hur kalkylmodellen för mobila nät är konstruerad, dels avviker från den metod för beräkning av grossistspecifika termineringskostnader som tillämpas i kalkylmodellen för det fasta nätet.
- Tele2 föreslår att PTS, dels i syfte att agera i enlighet med vad myndigheten tidigare har meddelat, dels i syfte att säkerställa att likvärdiga kostnadsposter behandlas på likvärdigt sätt i kalkylmodellen för det fasta nätet och kalkylmodellen för mobila nät, dels i syfte att konstruera Modellen i enlighet med principerna för *pure* LRIC-beräkningar, inkluderar ett påslag för kreditförluster på 1 procent i Modellens *pure* LRIC-beräkning.

1.4. PTS:s antaganden i Modellen om VoLTE-utrustning

- Tele2 avstyrker PTS:s förslag på modellering och kostnadsberäkning av VoLTE-utrustning, och konstaterar dels att de licenskostnader som PTS inkluderat i Modellen inte tycks vara baserade på rätt nyckeltal, dels att de licenskostnader som inkluderats i Modellen är modellerade på ett sådant felaktigt sätt att de inte påverkas av ökade VoLTE-trafikvolym, dels att PTS har dimensionerat VoLTE-utrustning på ett orimligt sätt.
- Tele2 föreslår att PTS dels säkerställer att Modellens licenskostnader för VoLTE-utrustning baseras på BH-sessioner, dels inkluderar de trafikrelaterade VoLTE-licenskostnaderna i Modellens *pure* LRIC-beräkning i enlighet med Bilaga 1, dels modellerar mindre VoLTE-utrustningsmoduler i utgångsläget som sedan uppgraderas i takt med ökade VoLTE-trafikvolym.

1.5. PTS:s egeninitierade revidering av Modellens historiska kostnadstrender för mobilnät

- Tele2 avstyrker PTS:s förslag på revidering av Modellens historiska kostnadstrender för mobilnät, och konstaterar att den föreslagna revideringen saknar grund.
- Tele2 föreslår att den kostnadstrend för mobilnät som gällt sedan 2011 för åren 2009, 2010, 2011, 2012 och 2013 ska bibehållas, och att kostnadstrenden för åren från och med 2014 till och med kalkylperiodens slut ska justeras upp så att den följer samma 6-procentiga tillväxttrend som gällt sedan 2009.

2. Detaljerade synpunkter och förslag

2.1. PTS:s arbetsordning för framtagandet av Modellen respektive Modellspecifikationen

I Tele2:s yttrande över PTS:s första förslag på revidering av kalkylmodellen för mobilnät uppmärksammade Tele2 att någon översyn av den nu gällande modellspecifikationen inte hade gjorts över huvud taget av PTS inom ramen för den dittillsvarande revideringen. Därmed ansåg Tele2 att den föreslagna revideringen avvek från praxis.

Som svar på Tele2:s synpunkter i denna del anför PTS i dokumentet *PTS kommentarer på synpunkter inhämtade under samråd om reviderad kalkylmodell och uppdaterad kalkylränta (WACC) för mobilnät ("Remissammanställningen")* att PTS med den föreslagna ordningen ville ge marknadens aktörer möjlighet att lättare följa och förstå de föreslagna förändringarna i kalkylmodellen och att PTS bedömning var – och fortfarande är – att marknadens aktörer skulle finna större nytta med en detaljerad redovisning av föreslagna förändringar än av en justerad modellspecifikation.

Tele2 uppmärksammar härvidlag att PTS:s motiv för avvikelsen från praxis är irrelevant. Faktum är att enligt praxis ska kalkylmodellerna för både det fasta nätet och för de mobila näten konstrueras med utgångspunkt i och i enlighet med ett antal styrande principer, som definieras i modellspecifikationer.

När det är fråga om mindre justeringar av kalkylmodellerna – så kallade uppdateringar – kan förändringar göras i kalkylmodellerna utan att förändringar görs i modellspecifikationerna; då förutsatt att de uppdaterade kalkylmodellerna fortsatt är förenliga med de gällande modellspecifikationerna.

När det, som i förevarande fall, är fråga om så kallade revideringar, har PTS bedömt att de relevanta marknaderna har förändrats i sådan utsträckning att såväl modellspecifikationer som kalkylmodeller måste förändras. Eftersom kalkylmodellerna enligt praxis ska konstrueras med utgångspunkt i och i enlighet med modellspecifikationerna, måste en revidering inledas med en förändring av den relevanta modellspecifikationen (som samråds med marknadsaktörerna), och sedan följas av en förändring av den relevanta kalkylmodellen (som också samråds med marknadsaktörerna). Denna arbetsordning tillämpades exempelvis vid den förra revideringen av kalkylmodellen för mobilnät, som genomfördes under 2010 och 2011.

I den revidering av kalkylmodellen för mobilnät som PTS initierade under hösten 2015, har en omvända arbetsordning emellertid tillämpats. I ett första steg (samråd 1) har modellförändringar gjorts och remitterats; i ett andra steg (samråd 2) har principförändringar gjorts och remitterats. Förutom att både Modellen och Modellspecifikationen därmed har tagits fram på ett sätt som inte är förenligt med praxis, förlorar Modellspecifikationen, såsom Tele2 noterade i sitt yttrande i det första samrådet, till stora delar sitt syfte. Samtidigt ökar risken för att förändringar som föreslås i Modellen inte överensstämmer med Modellspecifikationen, vilket i sin tur får till följd att sådana förändringar inte kan genomföras (eftersom Modellen *måste* stämma överens med Modellspecifikationen – se punkt 2.2 nedan).

I tillägg till att både Modellen och Modellspecifikationen tas fram på ett sätt som inte är förenligt med praxis leder den arbetsordning som PTS tillämpar i den förevarande revideringen till bristande överensstämmelse mellan Modellen och PTS:s SMP-beslut avseende marknaden för mobil samtalsterminering. Enligt PTS:s senaste förslag på SMP-beslut ska de priser som mobiloperatörerna högst får tillämpa baseras på PTS:s kalkylmodell för det mobila allmänna kommunikationsnätet. Kalkylmodellen ska i sin tur vara utformad enligt modellspecifikationen.

Med den arbetsordning som PTS:s hittills har tillämpat kommer Modellen, såsom uppmärksammades redan i Tele2:s yttrande i det första samrådet, *inte* att vara utformad enligt Modellspecifikationen – snarare kommer Modellspecifikationen vara utformad enligt Modellen. De termineringspriser som Modellen beräknar kommer med andra ord inte att ha tagits fram på det sätt som SMP-besluten avseende marknaden för mobil samtalsterminering föreskriver.

Skyldigheter att tillämpa priser som beräknats på ett annat sätt än vad som föreskrivs i SMP-besluten torde inte kunna åläggas operatörerna med grund i samma SMP-beslut.

På ovanstående grunder avstyrker Tele2 PTS:s arbetsordning för framtagandet av Modellen respektive Modellspecifikationen.

2.2. PTS:s antaganden i Modellen om fördelning av taltrafik mellan 2G och 3G

I Modellen har PTS förändrat den historiska fördelningen av taltrafik mellan 2G och 3G. Revideringen av de historiska värdena avser åren 2013, 2014 och 2015. I den nu gällande kalkylmodellen för mobilnät antas en långsiktig jämviktsnivå mellan 2G och 3G på 40 respektive 60 procent av taltrafiken från och med 2013. I Modellen har värdena ändrats till 35 respektive 65 procent (avseende år 2013), till 34 respektive 66 procent (avseende år 2014) och till 29 respektive 71 procent (avseende år 2015). De historiska värdena ligger sedan, vilket PTS tydliggör i Remissammanställningen, till grund för Modellens prognosticerade trafikvolymfördelning mellan 2G och 3G för åren 2016-2058 (den antagna långsiktiga jämvikten uppnås år 2020), som också påverkas av den av PTS antagna utvecklingen av 4G-samtalstrafik.

I detta sammanhang är det viktigt att tydliggöra vilken funktion som nyckeltalen för taltrafikfördelningen mellan 2G och 3G (och sedan även för 4G) har i Modellen. Nyckeltalen är en del av Modellens kostnadsberäkning på så sätt att det är nyckeltalen som fördelar den totala taltrafiken på 2G- respektive 3G-nät. Den trafikvolym som tilldelas respektive teknik blir sedan, efter att tekniskspecifika trafikvolymerna har fördelats till den hypotetiska operatören med hjälp av antagna marknadsandelar, avgörande för vilka kostnader som beräknas för respektive nät enligt pure LRIC. Det kan därmed konstateras att valet av nyckeltal för taltrafikfördelning har en avgörande betydelse för Modellens kostnadsresultat, och därigenom också för de termineringsavgifter som berörda operatörer enligt SMP-besluten får ta ut.

Den fråga som härvidlag måste ställas är huruvida de av PTS:s föreslagna nyckeltalen för 2G och 3G ger upphov till korrekt ingående trafikvolym i Modellen, och därmed till korrekt beräknade kostnader. Vad som är att anse som korrekt styrs av Modellspecifikationen. Enligt specifikation 1.1 ska modellen "på ett korrekt sätt återspegla de aktiva svenska mobilnäten". Enligt specifikation 1.4.1 ska utgångspunkten för modellen vara "en fullständig marknadsprognos, baserad på PTS offentliga data". Såsom Tele2 uppfattar dessa specifikationer ska de trafikvolymerna som med hjälp av nyckeltalen för taltrafikfördelningen mellan 2G och 3G läggs in i Modellen överensstämma med marknadens faktiska, historiska 2G- respektive 3G-trafikvolymerna, sådant de redovisas i PTS:s offentliga data. Modellens trafikvolymerna ska med andra ord korrekt återspegla verkliga förhållanden.

Enligt Tele2 finns det två faktorer som pekar på att de nyckeltal som PTS vill tillämpa i Modellen inte ger upphov till 2G-trafikvolymerna som korrekt återspeglar verkliga förhållanden.

För det första kan det konstateras att de nyckeltal som PTS vill tillämpa för 2G varken fullt ut stämmer överens med eller kan jämföras med PTS:s offentliga data avseende totalt antal utgående trafikminuter och 2G-trafikens andel av densamma under perioden från och med år 2011. Jämförs de värden som redovisas av PTS i Svensk Telemarknad tabell 16 med PTS:s föreslagna nyckeltal för 2G och de 2G-trafikvolymerna som följer därav, kan det konstateras att samstämmigheten mellan PTS:s offentliga data och de föreslagna nyckeltalen i Modellen slutar från och med år 2011.

För år 2010 gäller dels att de i Svensk Telemarknad redovisade 2G- och 3G-volymerna summerar till den angivna totala mängden utgående trafikminuter, dels stämmer 2G-andelen i Svensk Telemarknad överens med den 2G-andel som tillämpas i Modellen. För år 2011 bryts emellertid det senare förhållandet – enligt Svensk Telemarknad är 2G-andelen 53 procent, medan 2G-andelen enligt Modellen är 50 procent. Från och med år 2012 bryts även det förra förhållandet, det vill säga att de i Svensk Telemarknad redovisade 2G- och 3G-volymerna inte summerar till den redovisade totala trafikvolymen. Därmed går det inte heller att på ett meningsfullt sätt beräkna 2G-andelen, vilket i sin tur innebär att Modellens antagna 2G-andel inte kan valideras genom en jämförelse med en 2G-andel i Svensk Telemarknad.

Mot bakgrund av att det är i Svensk Telemarknad som PTS:s offentliga data redovisas, måste det konstateras att det synes mycket komplicerat – om ens möjligt - att verifiera att de i Modellen tillämpade nyckeltalen för 2G-trafiken korrekt återspeglar verkliga förhållanden. Annorlunda uttryckt synes det mycket komplicerat – om ens möjligt – att verifiera att Modellen i denna del uppfyller kraven i specifikation 1.1 och 1.4.1 i Modellspecifikationen.

För det andra kan det konstateras att de volymer av terminerade 2G-minuter som Modellen, efter tillämpning av de föreslagna nyckeltalen för 2G, resulterar i uppvisar förvånande mönster. När de i Modellen föreslagna nyckeltalen för 2G tillämpas, reduceras volymen terminerade 2G-minuter mellan år 2012 och 2013 med nära 850 miljoner minuter, vilket motsvarar en minskning av den terminerade 2G-volymen med cirka 20 procent.

Enligt Tele2 måste det starkt ifrågasättas om nämnda dramatiska svängning i den terminerade 2G-volymen kan överensstämma med verkligheten. Utifrån Tele2:s perspektiv är det mycket svårt att se framför sig vilka faktiska förändringar som rimligtvis skulle kunna förklara den drastiska reduktionen av den terminerade 2G-volymen. Som jämförelse bör det också uppmärksammas att den dramatiska svängningen i den föreslagna nya Modellen inte återfinns i den nu gällande kalkylmodellen (2015 års uppdatering), med de 2G-nyckeltal som däri tillämpas. I 2015 års modell minskar den terminerade 2G-volymen mellan år 2012 och 2013 med 7,5 procent, vilket synes mer rimligt.

På ovanstående grunder avstyrker Tele2 PTS:s förslag på historiska nyckeltal såväl som prognos för fördelningen av taltrafik mellan 2G och 3G, och konstaterar dels att det med grund i tillgängligt PTS-material inte går att verifiera att de totala 2G- och 3G-trafikvolymerna som PTS:s fördelningsnyckel ger upphov till i Modellen korrekt återspeglar verkliga förhållanden, dels – för det fall de i Modellen ingående trafikvolymerna inte korrekt återspeglar verkliga förhållanden – att Modellen inte är förenlig med vare sig den nu gällande modellspecifikationen eller den av PTS föreslagna nya Modellspecifikationen.

Tele2 föreslår därför dels att PTS säkerställer – och tydligt redovisar – att de i Modellen ingående trafikvolymerna, som beräknas med hjälp av den föreslagna taltrafikfördelningen mellan 2G och 3G, korrekt återspeglar verkliga förhållanden, dels att PTS – för det fall det råder tveksamhet kring att de i Modellen ingående trafikvolymerna korrekt återspeglar verkliga förhållanden – reviderar taltrafikfördelningen mellan 2G och 3G så att Modellen i denna del möter Modellspecifikationens krav.

2.3. PTS:s antaganden i Modellen om grossistspecifika termineringskostnader

I Remissammanställningen anför PTS, i fråga om Tele2 synpunkter på avsaknaden av grossistspecifika termineringskostnader i Modellens pure LRIC-beräkning, att det procentpåslag på 6 procent som idag finns i Modellen och som används i kostnadsberäkningen av LRAIC+, men inte för pure LRIC, avser kommersiella overheadkostnader och antas därför inte påverkas om inkrementet för grossistterminering ökar eller tas bort helt.

Tele2 uppmärksammar härvidlag att Tele2 redan i samband med den förra revideringen av kalkylmodellen för mobila nät anförde att det saknades kommersiella kostnader i modellen. Tele2 framförde då att det avseende kostnader för avräkning av samtrafik och andra kommersiella kostnader saknades poster som täckte omkostnader och icke nätrelaterade kommersiella kostnader, och som då – liksom idag - inkluderades i kalkylmodellen för det fasta nätet.

I dokumentet *PTS konsultationssvar på samråd av kalkylmodell respektive prismetod för mobil terminering* (från år 2011), med diarienummer 10-8320/2.1.2, kommenterade PTS Tele2:s synpunkter på följande sätt (med Tele2:s kursivering):

”Myndigheten har jämfört de antaganden som är gjorda i fastnätsmodellen och modellen för mobilnät. Tele2 anför att i fastnätsmodellen som beräknar kostnader i TeliaSoneras fasta nät finns en post för täckande av omkostnader med ett påslag på 2,96%, icke nätrelaterade kommersiella kostnader om 39,1 mkr, ”Uplift NP” för att täcka kostnader för ”All Call Query” motsvarande 14,8 mkr och ett påslag om 1% för att täcka kreditförluster. PTS kan bekräfta att dessa poster ingår i beräkningen för det fasta nätet, men kostnader för ”All Call Query” fördelas dock på all telefonitrafik.

Den tidigare modellen för mobilnät innehöll driftskostnader för rörelseomkostnader, som behandlades som en gemensam kostnad. Men denna del *har justerats i den slutgiltiga modellen för mobilnät för att stämma överens med modellen för det fasta nätet*. Modelldokumentationen beskriver detta och visar att *den slutgiltiga modellen för mobilnät inkluderar rörelseomkostnader, icke nätrelaterade kommersiella kostnader, nummerportabilitet och ett påslag för kreditförluster.*”

I kalkylmodellen för det fasta nätet behandlas kommersiella kostnader och kreditförluster som inkrementella kostnader (direkt hänförliga) och ingår således i kostnadsunderlaget för fast terminering med ett påslag om 1 procent. Eftersom PTS i citatet ovan tydliggör att kalkylmodellen för mobila nät i denna del ska överensstämma med kalkylmodellen för det fasta nätet, ska kommersiella kostnader och kreditförluster även i kalkylmodellen för mobila nät behandlas som inkrementella kostnader (direkt hänförliga) och således ingå med motsvarande påslag på 1 procent i kostnadsunderlaget för mobil terminering.

PTS:s påstående i Remissammanställningen om att kommersiella overheadkostnader inte påverkas om inkrementet för grossistterminering ökar eller tas bort helt, kan därmed konstateras gå stick i stäv med hur PTS tidigare har meddelat att kalkylmodellen för mobila nät ska vara konstruerad. Tele2 förutsätter här att ett fel har begåtts, såväl i arbetet med Modellen som i framtagandet av Remissammanställningen.

Även bortsett från det ovanstående PTS-citatet kan det konstateras att PTS:s påstående i Remissammanställningen om att kreditförluster skulle utgöra en samkostnad helt saknar stöd. Kostnader som kan undvikas när ett visst inkrement inte längre tillhandahålls utgör själva definitionen av pure LRIC. Kreditförluster är en kostnad som har en direkt koppling till trafikvolymen. Om ingen terminering tillhandahålls kan inte heller några kreditförluster för terminering uppstå.

På ovanstående grunder avstyrker Tele2 PTS:s antaganden i Modellen om grossistspecifika termineringskostnader. Tele2 föreslår att PTS, dels i syfte att agera i enlighet med vad myndigheten tidigare har meddelat, dels i syfte att säkerställa att likvärdiga kostnadsposter behandlas på likvärdigt sätt i kalkylmodellen för det fasta nätet och kalkylmodellen för mobila nät, dels i syfte att konstruera Modellen i enlighet med principerna för pure LRIC-beräkningar, inkluderar ett påslag på 1 procent i Modellens pure LRIC-beräkning för kreditförluster.

2.4. PTS:s antaganden i Modellen om VoLTE-utrustning

I Tele2:s yttrande i det första samrådet anförde Tele2 dels att det nyckeltal som är mest relevant för kostnadsberäkningen – BH-sessioner, det vill säga lyckade, samtidiga och pågående samtal under den bråda timmen – helt tycktes saknas i modellen, dels att PTS överdimensionerat utrustningstyperna Call Server och SBC på ett sådant sätt att modellen blev kostnadsokänsligt för förändringar i antalet samtidiga sessioner över VoLTE.

I Remissammanställningen anför PTS, som svar på Tele2:s synpunkter, för det första att alla värden i Modellen avseende VoLTE är hämtade från nyligen publicerade mobila LRIC-modeller för Storbritannien och Portugal, för det andra att kostnadsposterna för utrustningstyperna Call Server och SBC innefattar licenskostnader, och för det tredje att Call Server och SBC är dimensionerade utifrån minimiantal och att dessa kostnadselement därför inte har någon påverkan på beräkningen av renodlad LRIC (pure LRIC). På dessa grunder anser PTS att några förändringar av modelleringen av VoLTE-utrustningen inte är nödvändiga.

I fråga om PTS:s första kommentar om att VoLTE-värdena i Modellen är hämtade från nyligen publicerade mobila LRIC-modeller för Storbritannien och Portugal, konstaterar Tele2 att LRIC-modeller i Storbritannien och Portugal inte har någon som helst betydelse för hur Modellen ska konstrueras i Sverige. Ingenstans i vare sig den nu gällande modellspecifikationen eller i den av PTS nu föreslagna nya Modellspecifikationen anges att värdena för VoLTE-utrustning ska baseras på riktmärken från LRIC-modeller i Storbritannien och Portugal (eller i några andra EU-medlemsstater för den delen). LRIC-modeller i Storbritannien och Portugal utgör med andra ord inga giltiga grunder för hur VoLTE-utrustningen ska modelleras i Modellen.

Härvidlag bör det också uppmärksammas att det synes synnerligen inkonsekvent att basera vissa val i Modellen på riktmärken från mobila LRIC-modeller i andra EU-medlemsstater, medan andra val i Modellen baseras på helt andra grunder och uppenbarligen går stick i stäv med tillgängliga riktmärken från mobila LRIC-modeller i andra EU-medlemsstater. Om riktmärken från mobila LRIC-modeller i andra EU-medlemsstater enligt PTS bör användas som grund för vissa delar av Modellen, uppkommer frågan varför PTS inte anser att riktmärken från mobila LRIC-modeller i andra EU-medlemsstater bör användas som grund för alla delar av Modellen.

Som exempel kan nämnas att i den mobila LRIC-modellen i Portugal används ett nyckeltal för CAPEX för mobilsites som ligger cirka en kvarts miljon kronor över det motsvarande nyckeltal som PTS tillämpar i Modellen.

Varför PTS har valt att inte använda det portugisiska nyckeltalet för CAPEX för mobilnät som riktmärke för den svenska motsvarigheten förklaras inte. Denna inkonsekvens blir särskilt viktig för PTS att bemöta givet både Telias och Telenors synpunkter i det första samrådet om de problematiska effekterna av att kostnadsresultaten i PTS:s Modell ligger långt under kostnadsresultaten i mobila LRIC-modeller i andra EU-medlemsstater.

I fråga om PTS:s andra kommentar om att kostnadsposterna för utrustningstyperna Call Server och SBC innefattar licenskostnader, konstaterar Tele2 *för det första* att PTS fortfarande inte har visat att VoLTE-licenskostnaderna i Modellen är baserade på antalet BH-sessioner. Trafikdelen av de VoLTE-licensavtal som används på marknaden idag baseras normalt sett på antalet BH-sessioner. PTS har i denna del inte visat att Modellen återspeglar verkliga förhållanden.

För det andra konstaterar Tele2 också att även om Modellens kostnadsposter för utrustningstyperna Call Server och SBC innefattar licenskostnader, och till och med även om dessa licenskostnader skulle vara baserade på BH-sessioner, är de licenskostnader som inkluderats i Modellen modellerade på ett sådant sätt att de inte påverkas av ökade VoLTE-trafikvolym. Även i detta avseende överensstämmer Modellen inte med verkligheten.

Såsom Tele2 anförde i yttrandet i det första samrådet och såsom noterats ovan är de licenskostnader som VoLTE-operatörer normalt sett erlägger för utrustningstyperna Call server och SBC rörliga, och de baseras på antalet BH-sessioner. Vanligt är att licensavtalen definierar licenskostnaderna för BH-sessioner över VoLTE i trappsteg, det vill säga att VoLTE-baserade BH-sessioner upp till en viss övre gräns betingar en viss licenskostnad, medan VoLTE-baserade BH-sessioner över denna gräns och upp till en ny övre gräns betingar en högre licenskostnad.

I Bilaga 11 redovisar Tele2 hur den VoLTE-taltrafik som PTS antar i Modellen kan räknas om till BH-sessioner och vilka kostnader som dessa BH-sessioner ger upphov till när faktiska VoLTE-licensavtal som idag används på den svenska marknaden tillämpas. Som framkommer av Bilaga 1 är dessa VoLTE-licenskostnader helt trafikrelaterade och direkt hänförliga till mobil samtalsteminering, och de ska därför inkluderas i Modellens pure LRIC-beräkning.

I fråga om PTS:s tredje kommentar om att Call Server och SBC är dimensionerade utifrån minimiantal och att dessa kostnadselement därför inte har någon påverkan på beräkningen av renodlad LRIC (pure LRIC), konstaterar Tele2 att dimensioneringen av VoLTE-utrustningen alldeles oavsett detta inte överensstämmer med de val som en rimligt effektiv operatör skulle göra. Ingen rimligt effektiv operatör skulle i utgångsläget ta på sig kostnader för utrustningsdimensioner som vida överstiger den förväntade trafiklasten. Att stegvis och utifrån en låg nivå utöka kapaciteten i takt med trafikvolymökningen förefaller långt mer kostnadseffektivt.

På ovanstående grunder avstyrker Tele2 PTS:s antaganden i Modellen om VoLTE-utrustning. Tele2 föreslår att PTS dels säkerställer att Modellens licenskostnader för VoLTE-utrustning baseras på rätt nyckeltal, dels inkluderar de trafikrelaterade VoLTE-licenskostnaderna i Modellens pure LRIC-beräkning i enlighet med Bilaga 1, dels modellerar mindre VoLTE-utrustningsmoduler i utgångsläget som sedan uppgraderas i takt med ökade VoLTE-trafikvolym.

¹ Bilaga 1 innehåller affärskritisk och konfidentiell information, och Tele2 begär att hela Bilaga 1 omfattas av sekretess enligt 30 kap. 23 § 1 punkten offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2.5. PTS:s egeninitierade revidering av Modellens historiska kostnadstrender för mobilisiter

I Remissammanställningen uppmärksammar PTS att det i den kalkylmodell som remitterades i det första samrådet, liksom i tidigare gällande versioner av modellen, har funnits en tillkommande kostnadstrendsjustering för mobilisiter utöver den 1-procentiga årliga förändringen som definierats i fliken CostTrends, och att denna tillkommande justeringsfaktor innefattar en årlig förändringstakt på (+) 6 procent för åren 2009-2013. PTS konstaterar att denna tillkommande justeringsfaktor varken kan motiveras eller verifieras utifrån "tillgängligt material".

På denna grund föreslår PTS en retroaktiv justering i Modellen som innebär att endast den årliga kostnadstrenden på (+) 1 procent ska gälla för alla relevanta år i modellens tidsperiod, inklusive åren 2009-2013.

Tele2 konstaterar härvidlag att PTS inte tycks kunna belägga hur och varför PTS vid ett tidigare skede i kalkylmodellen har inkluderat en tillkommande justeringsfaktor på (+) 6 procent för åren 2009-2013.

Tele2 kan emellertid konstatera att inkluderingen av den tillkommande justeringsfaktorn enkelt kan – tvärt emot vad PTS anför – både motiveras och verifieras utifrån tillgängligt material. I dokumentet *PTS konsultationssvar på samråd av kalkylmodell respektive prismetod för mobil terminering* (från år 2011), med diarienummer 10-8320/2.1.2, redovisas Telia Soneras synpunkt i fråga om kostnadstrenden för mobilisiter att marginalkostnaden för att bygga basstationsplatser är en ökande funktion av antalet redan byggda basstationsplatser, och att det vid förtätning av nätet blir successivt dyrare ju fler basstationer som byggs. Enligt Telia Sonera tas inte hänsyn till detta när modellen utarbetas.

Som svar på denna synpunkt anför PTS det följande i dokumentet:

"Kalkylmodellen har justerats för att ta hänsyn till en stigande marginalkostnad för nya basstationsplatser över tiden. Hänsyn har tagits till inlämnad data från TeliaSonera vid denna justering. Som ett resultat ökar realkostnaden i modellen för nya basstationer med sex procent per år fram till år 2013, då inga nya basstationsplatser tillkommer, p.g.a. oförändrad efterfrågan. I renodlad LRIC gäller kostnaden för de senast tillkomna basstationsplatserna."

Eftersom PTS hade goda och dessutom väldokumenterade skäl till att inkludera den tillkommande justeringsfaktorn på 6 procent kan det enkelt konstateras att PTS:s förslag i denna del saknar grund. Någon retroaktiv justering av kostnadstrenden för åren 2009-2013 ska därför inte göras.

Däremot kan det konstateras att den tillkommande justeringsfaktorn på 6 procent inte bör exkluderas från och med år 2014, utan att den bör gälla till kalkylperiodens slut. Detta dels då grunden för den ursprungliga justeringen var att det fanns stigande marginalkostnader för att etablera nya sites, och att PTS inte har visat att det finns något som indikerar att detta förhållande inte gäller även idag, dels då nya basstationsplatser *de facto* tillkommit efter 2013 och fortsätter att tillkomma.

Tele2 Sverige AB
Box 62
164 94 Kista
Telephone +46 8 562 640 00
Fax: +46 8 562 642 00
www.tele2.se

11-05-2016, FINAL

På ovanstående grunder avstyrker Tele2 PTS:s förslag på revidering av Modellens historiska kostnadstrender för mobilnät. Tele2 föreslår att den kostnadstrend för mobilnät som gällt sedan 2011 för åren 2009, 2010, 2011, 2012 och 2013 ska bibehållas, och att kostnadstrenden för åren från och med 2014 till och med kalkylperiodens slut ska justeras upp så att den följer samma 6-procentiga tillväxttrend som gällt sedan 2009.

* * *

Kontaktperson på Tele2

Carl-Johan Rydén

Head of Public Policy & Government Affairs